

**ХІБА НЕ ПРИЙШОВ ЧАС СТАТИ
МУСУЛЬМАНИНОМ?**

ألم بأن لك أن تكون مسلماً باللغة الأوكرانية

Др. АБДУРРАХМАН АЛЬ-ШЕХА

د. عبد الرحمن بن عبد الكريم الشهادة

ПЕРЕКЛАД

**EUROPEAN ISLAMIC RESEARCH CENTER
(E.I.R.C)**

المركز الأوروبي للدراسات الإسلامية

ХІБА НЕ ПРИЙШОВ ЧАС СТАТИ МУСУЛЬМАНИНОМ?

ДР. АБДУРРАХМАН АЛЬ-ШЕХА

ПЕРЕКЛАД:

**EUROPEAN ISLAMIC RESEARCH CENTER
(E.I.R.C)**

& АНДРІЙ ШИСТЕРОВ

© Усі права на книгу належать автору.

АВТОР ДОЗВОЛЯЄ ПЕРЕДРУКОВУВАТИ АБО ПЕРЕВИДАВАТИ ЦЮ РОБОТУ, ЯКЩО МЕТОЮ ВИЩЕВКАЗАНИХ ДІЙ Є БЕЗКОШТОВНЕ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ КНИГИ. ПРИ ЦЬОМУ ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ ВНЕСЕННЯ ДО ТЕКСТУ ОРИГІНАЛУ БУДЬ-ЯКИХ ЗМІН, ДОПОВНЕНЬ І СКОРОЧЕНЬ.

У РАЗІ НЕОБХІДНОСТІ ТА ЗА ДОТРИМАННЯ ВИЩЕВКАЗАНИХ УМОВ, АВТОР ГОТОВИЙ БЕЗОПЛАТНО НАДАТИ ВИСОКОЯКІСНІ КОПІЇ КНИГИ В ЕЛЕКТРОННОМУ ФОРМАТІ.

Ім'ям Аллаха Милостивого, Милосердного.

Вступ

Хвала Аллаху, мир і благословення Мухаммаду – Посланцю Аллаха, його родині і його сподвижникам.

Дорогий читачу!

У цій невеликій книзі я намагатимуся коротко перерахувати відмінні риси Ісламу, щоб вони стали ключем для пошуку істини тому, хто шукає її. Я впевнений, якщо про ці риси дізнаються неупереджені немусульмани, це обов'язково стане причиною їх входу в Іслам. Але у цього є певні умови:

- Мати щирий намір під час пошуку дізнатися Істину і слідувати їй, а не шукати помилки. Воістину, Всевишній Аллах взяв на себе відповідальність за того, хто хоче дізнатися Істину, що Він поведе його Прямим Шляхом. Це відбудеться за допомогою відчуття солодкості віри, відкриття серця і полегшення шляхів, що ведуть до Нього. Всевишній Аллах каже:

«Кому Аллах бажає вказати прямий шлях, тому він розкриває груди для ісламу, а кого бажає збити зі шляху, тому здавлює та стискає груди, ніби той підіймається на небо! Так Аллах зводить покарання на тих, які не вірують!»

(Коран, 6:125)

- Щирий заклик лише до Єдиного Аллаха, стійкість в ньому і успіх у відповіді на нього. Всевишній Аллах каже:

«Люди були єдиною громадою. Аллах відіслав пророків вісниками та застерігачами і зіслав із ними Писання в істині – для того, щоб вони розсудили поміж людьми те, про що вони сперечалися. Та не було суперечок, окрім як між тими, кому були даровані ясні знамення, і які були несправедливі одне до одного. Тож Аллах повів прямим шляхом тих, які увірували, до істини, про яку ті сперечалися – з дозволу Його. Аллах вказує прямий шлях тому, кому побажає!»

(Коран, 2:213)

- Залишити релігійний фанатизм й сліпе слідування релігії батьків і дідів, яка не будується на знанні, ясному керівництві і свідомості. А також слід читати книги, присвячені знайомству з Ісламом, які засновані на розумних і наукових доказах, а не на релігійних почуттях чи філософських напрямках. Всевишній Аллах каже:

«І коли говорять їм: «Йдіть за тим, що зіслав Аллах!», то вони відповідають: «Ми йдемо за тим, із чим знайшли батьків наших!» А якщо їхні батьки нічого не розуміли та не йшли шляхом прямим?»

(Коран, 2:170)

Таким чином, шукаючий істину немусульманин дізнається, що Іслам не тільки для арабів, а й для всіх людей (бо в Ісламі немає расизму). Той, хто увірував в Іслам і діяв відповідно до нього, є мусульманином, навіть якщо він народився у найвіддаленішому куточку Землі. А той, хто не діяв відповідно до нього і не вірив у нього, не є мусульманином навіть якщо він є нащадком Посланця Аллаха Мухаммада (мир йому і благословення Аллаха).

Наприклад, Біляль ібн Рабах (хай буде вдоволений ним Аллах), муедзін Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха), був ефіопським рабом, Сухейб був римлянином, а Салман - персом. Так само Іслам не обмежується Меккою, Медіною або Аравійським півостровом. Навпаки, будь-яка держава, побудована на Ісламі, є ісламською, навіть якщо знаходиться в хащах Африки.

▪ Керівництво Ісламом в повному вигляді і правління відповідно до нього є шляхом і досконалим законодавством, а не його застосування окремими особистостями або безвідповідальними державами. Існує безліч сект і держав, які відносять себе до Ісламу, хоча Іслам від них є далеким – ті, які залишили великий слід в спотворенні справжнього Ісламу і відлякуванні немусульман від нього. Це сталося через їхнє свавілля, віровчення і вчинки, які вони зробили всупереч здоровому глузду, вродженій якості і сучасному суспільству, приписуючи це Ісламу. Тому, слід знати, що кожне переконання або вчинок, який суперечить вродженій якості або здоровому розуму; від якого вивертає здорове сприйняття і з яким не згодні мусульмани – не є з Ісламу. Бо Іслам це єдинобожжя, з яким не змішується багатобожжя; поклоніння, з яким не змішується показуха; моральність, з якою не змішується ганьба; система для життя в якій немає недоліків; ясність, з якою не змішується заплутаність. Але мусульмани відрізняються в сприйнятті і слідуванні Ісламу: серед них є як той, хто мало старається, так і той, хто багато старається. Аллах пояснив це в Корані, сказавши:

«Потім ми дарували в спадок Писання тим із наших рабів, кого ми обрали. Серед них є несправедливі до себе, є помірковані, а є й ті, які випереджають інших у добрих справах із дозволу Аллаха! Така велика ласка!»

(Коран, 35:32)

▪ Прийняття інформації, пов'язаної з Ісламом, після дослідження і посправжньому глибокого вивчення, а не від ворогів Ісламу або через засоби масової інформації, які представляють чийсь інтереси. Тому той, хто хоче дізнатися про Іслам, має дізнаватися про нього з достовірних джерел: Священного Корану, достовірної

Пророчої Сунни і єдиногласної згоди Умми. Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Я залишив вам дещо, дотримуючись чого, ви ніколи не заблукаєте після мене – це Книга Аллаха і моя Сунна».

▪ Кожна людина шукає найкраще і ідеальне у всьому, що стосується життя. Це є вродженою якістю людської душі, з якою Аллах створив створіння. Людина досягає цього через пізнання того, що є для неї кращим. Вона має шукати найкращу і найідеальнішу релігію, яка гарантуватиме їй щастя душі, заспокоєння серця і збереження тіла, розуму, гідності й майна. Цього можна досягти лише за допомогою спокійного читання, ясного порівняння, неспішності і прийнятті рішень власноруч.

▪ Напевно відомо, що питання життя після смерті передбачає собою продовження життя або в Раю, ширина якого дорівнює ширині небес і землі, який приготовлений для богобоязливих; або у Вогні, паливом якого будуть люди і каміння – над ним є ангели суворі й сильні. Вони не відступають від наказів Аллаха і виконують все, що їм наказано.

«Ось так Ми зіслали тобі арабський Коран, щоб ти застерігав Матір селищ і тих, хто живе поза нею, а також попереджав про День Зібрання, у якому немає сумніву! Частина опиниться у раю, а частина опиниться у полум'ї!»

(Коран, 42:7)

Прошу Аллаха, щоб дав успіх, зміцнення і відкриття серця для прийняття Істини тому, хто прочитає цю книгу, і щоб він послідував за нею.

Що таке Іслам ?

Іслам – це підкорення Аллаху. Щоб ти підкорювався тому, що Він хоче; щоб поклонявся Йому та не додавав Йому нікого як рівного; підкорювався Його наказам і віддалявся від Його заборон. Таким чином, Іслам є постійним зв'язком між мусульманином і Його Господом. Мусульманин звертається до Нього п'ять разів на добу, виконуючи обов'язкові молитви. Так само він знаходиться в постійному зв'язку зі Своїм Господом, звертаючись до Нього і згадуючи Його в повсякденні: згадує Аллаха перед їжею і після неї; перед входом до туалету і після виходу з нього; при вході у будинок і при виході з нього; перед сном і після пробудження; перед омовінням і після нього; перед близькістю з дружиною; згадує при вході на транспортний засіб. Таким

чином, життя мусульманина повністю присвячене Аллаху і нерозривно пов'язане з Ним. Всевишній Аллах каже:

«Скажи: «Воістину, моя молитва й виконання обрядів, моє життя й смерть – це все належить Аллаху, Господу світів!»

(Коран, 6:162)

Деякі відмінні риси Ісламу

Іслам є завершальною зісланою небесною релігією. Аллах не прийме іншої релігії, окрім Ісламу. Всевишній так роз'яснив нам це:

«Хто шукає іншої релігії замість ісламу, від того не буде прийнято, а в наступному житті він буде серед тих, хто втратив усе!»

(Коран, 3:85)

У цієї релігії обов'язково мають бути відмінні риси, які б вказували на те, що вона придатна до будь-якого часу і місця, аж до настання Судного Дня. Ось деякі її відмінні риси:

1) **Вроджена якість.** Іслам є релігією здорової вродженої якості, з якою Аллах створив людей. Людина створена із переконанням існування Бога. За допомогою цієї якості людина може пізнати Його, розмірковуючи про творіння Аллаха, Його милості і про це буття, яке вказує на Нього. Всевишній Аллах каже:

«Поверни своє обличчя до релігії, як ханіф! Це – вроджена якість, із якою Аллах створив людей. Немає зміни в творінні Аллаха. Це є вірна релігія – але ж більшість людей не знає»

(Коран, 30:30)

Це є осново. у всіх створіннях, але на цю вроджену якість можуть впливати оточуючі фактори, змінюючи її і відхиляючи від правильного напрямку, що призводить або до багатобожжя, або до поклоніння не Аллаху, або до заперечення Його існування. Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Кожен новонароджений народжується у своїй природженій якості, а вже потім батьки роблять з нього юдея, християнина або вогнепоклонника».

2) **Монотеїзм.** Іслам це релігія єдинобожжя і щирості, яка спонукає до поклоніння лише Єдиному Аллаху. Таким чином, зміцнюється прямий зв'язок між Аллахом і Його рабами, який виникає на абсолютній вірі в Нього; пошуді захисту у Нього одного й у виконанні потреб; проханні про прощення й допомогу напряду у Нього, без посередників. Руйнується все, що засноване на посередниках між Аллахом і Його рабами. Засуджуються багатобожники, які взяли собі посередників у поклонінні Аллаху. Всевишній Аллах так сказав про них:

«Чи не Аллаху належить щира релігія? А ті, які беруть собі помічників замість Нього, (говорять): «Ми поклоняємося їм лише для того, щоб вони наблизили нас до Аллаха!»

(Коран, 39:3)

Таким чином, слово єдинобожжя – «Немає божества, окрім Аллаха», має значення: «Немає нікого гідного поклоніння, окрім Аллаха»; воно є ключем для входу в Іслам. Через нього Аллах створив Свої творіння і були створені Рай і Пекло. Це є закликом всіх посланців і пророків (мир їм усім), починаючи від Нуха і закінчуючи печаткою пророків, Мухаммадом (мир йому і благословення Аллаха). Всевишній Аллах каже:

«Ми не відсилали раніше за тебе жодного посланця, не відкривши йому: «Немає бога, крім Мене! Тож поклоняйтеся Мені!»

(Коран, 21:25)

Слово «єдинобожжя» містить в собі:

❖ **Єдність Аллаха в поклонінні** – абсолютне заперечення божественності чогось або когось окрім Аллаха, а також підтвердження поклоніння лише Аллаху. Таким чином, мусульманин не додає нікого рівного Аллаху, поклоняючись лише Йому. Всевишній Аллах каже:

«Такий Аллах, ваш Господь; немає бога, крім Нього, Творця кожної речі; тож поклоняйтеся Йому! Він – опікун кожної речі!»

(Коран, 6:102)

❖ **Єдність Аллаха в пануванні** – переконання, що лише Він є Господом усього, Володарем, Творцем творінь, Який дає прожиток; дає життя та забирає його; Який воскресить їх у День Суда. Таким чином, немає ніякого творця, управителя, вирішуючого у цьому буття, окрім Аллаха. Також немає ніякого законодавця в поклонінні, в системі взаємовідносин – на рівні особистостей чи суспільства; немає дозволяючого та забороняючого, окрім Нього. Всевишній Аллах каже:

«Він – Живий, немає бога, крім Нього! Кличте Його, щиро сповідуючи свою релігію перед Ним! Хвала Аллаху, Господу світів!»

(Коран, 40:65)

❖ **Єдність Аллаха в Його іменах і атрибутах** – єдність Аллаха у всіх атрибутах досконалості, які вказують на віддалення від усіх недоліків або подоби Аллаха з будь-ким. Всевишній Аллах каже:

«Немає нічого, схожого на Нього! А Він – Всечуючий, Всевидячий!»

(Коран, 42:11)

3) **Поклоніння.** Аллах створив людей лише для поклоніння Йому. Аллах повідомив нам про це, сказавши:

«Я створив джинів та людей лише для того, щоб вони поклонялися Мені»

(Коран, 51:56)

Потреба людей у поклонінні є вродженою якістю і необхідністю. Так само як тіла потребують їжі та пиття, щоб вижити, їх душі потребують поклоніння, щоб втішатися і заспокоюватися. Це чітко видно в кожній людині, без винятку. Душі прагнуть знайти допомоги у Того, кому поклоняються, прохаючи у Нього виконання своїх потреб, відчуваючи при цьому заспокоєння і розраду. Починаючи з Адама (мир йому) і до часів Нуха (мир йому), людство поклонялось лише Єдиному Аллаху. Але багатобожжя почалося в народі Нуха і вони почали поклонятися ідолам. Це стало початком розповсюдження багатобожжя, яке набуло різних форм та проявів. З'явилися ті, хто поклонялися камінню; ті, хто поклонялися деревам; ті, хто поклонялися тваринам; деякі з них поклонялися природним явищам. Тому були послані посланці, щоб повернути людей до правильного віровчення і чистого єдинобожжя .

Навіть у атеїстів, які взагалі не вірять в існування Бога (нехай нас Аллах збереже від цього!), є явне поклоніння, яке виявляється в поклонінні своїм пристрастям, або шайтану, або тому, до чого закликає його душа. Це є найбільшою несправедливістю як щодо себе, так і щодо інших. Адже така людина живе в цьому житті без мети, з моральними проблемами і душевною тривогою. А у вічному житті для неї уготований пекельний вогонь, ввійде до нього тільки самий нещасний, який вважає істину брехнею і відвертається. І він є гнобителем інших, тому що прагне задовольнити свою особисту пристрасть за будь-яких умов, навіть за рахунок інших. У нього немає принципів, які б він поважав і переконань, біля меж дозволеного і забороненого яких він би зупинявся. Це підтверджують слова Всевишнього Аллаха:

«Чи ти бачив того, хто зробив богом своє бажання? Володіючи знанням, Аллах збив його зі шляху, запечатав слух і серце, а зір накрив завісою. Хто вкаже йому на прямий шлях замість Аллаха? Невже ви не замислитесь?»

(Коран, 45:23)

Поглянь навколо себе з боку знаючої людини – знайдеш того, хто рівняє з Аллахом інших у поклонінні; і знайдеш того, хто поклоняється не Аллаху. На противагу ним, мусульмани є власниками правильного віровчення, тими, хто поклоняється лише Аллаху, не рівняючи до Нього інших.

Юдаїзм був спотворений і його послідовники помилково почали вважати, що Узейр є сином Аллаха. Християнство було спотворено і його послідовники помилково почали вважати, що ним є Ісус, син Марії. Не кажучи вже про решту релігій, які почали поклонятися тому, що суперечить здоровому глузду і вродженій якості: ідолам, тваринам і планетам. Правду сказав Всевишній Аллах:

«Воістину, ті, кого ви кличете замість Аллаха – раби, подібні до вас. Тож покличте їх, нехай вони дадуть вам відповідь, якщо ви говорите правду!»

(Коран, 7:194)

4) **Раціональність.** Іслам є релігією, яка поважає розум і думку. Більшість коранічних текстів закликає людину до вчинків, звертаючись і спонукаючи розум до глибокого міркування, такими словами: «Невже вони не подумують?», «Невже вони не замислюються?», «Невже вони глибоко не подумують?», «Невже вони не знають?», «Невже вони не бачать?». Всевишній Аллах каже:

«Воістину, на небесах і на землі – знамення для віруючих! У створенні вас та інших живих істот, яких Він розселив – знамення для людей, які впевнені! У зміни ночі та дня, у наділі, який Аллах відсилає із неба та яким оживлює землю після смерті її, у змінах вітрів – знамення для людей, які розуміють!»

(Коран, 45:3-5)

Існує лише одне обмеження щодо застосування розуму і думки: вони мають зупинятися біля межі відчуттів. А щодо потаємних питань¹, які не осягаються органами відчуттів, то у розуму немає можливості пізнати їх. Тому що це вважається зусиллям, яке, все одно, ніколи не приведе до бажаного результату. Бо людина може досягнути це лише через посланців, яких відправив Аллах. А вони від Нього повідомили це іншим людям. Всевишній Аллах каже:

«Він знає потаємне та не відкриває його нікому, крім тих посланців, якими Він задоволений та до яких приставляє вартових – попереду та позаду»

(Коран, 72:26-27)

Таким чином, все вчення Ісламу підтверджується здоровим глуздом і неупередженою думкою. Правдивість Ісламу і його користь для всього людства виражається в тому, що всі його накази і заборони є справедливими, в них немає

¹ Потаємні питання – їх не знає ніхто, окрім Аллаха. Але існують потаємні питання, про які Аллах сповістив тих, кого побажав – посланців. А вже вони довели їх іншим людям.

несправедливості. Якщо щось наказується, то в цьому є явна або переважна користь. Це ясно для того, хто глибоко розмірковує над аятами Корану і достовірними хадісами Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха).

5) **Божественність.** Вчення Ісламу є божественним в тих питаннях, що пов'язані з віровченням, поклонінням, моральністю і правами – все це є ствердженням і не приймає жодних змін або замін. Всевишній Аллах каже:

«Зісланий від Господа світів!»

(Коран, 56:80)

Його джерелом не є людина – у якої є недоліки, помилки; яка піддається впливу оточуючої його культури, звичаїв і суспільства. Всевишній Аллах каже:

«Невже прагнуть вони суду часів невігластва? Хто ж краще Аллаха в суді для людей твердо (віруючих)?»

(Коран, 5:50)

Тому Іслам це єдина релігія, яка не була спотворена або замінена, а її тексти захищені від віднімання або додавання будь-чого. Таким чином, основними джерелами ісламських законів є:

1) **Священний Коран.** Сьогодні він такий само, як і був півтори тисячі років тому, з моменту його послання Пророку Мухаммаду (мир йому і благословення Аллаха): ніякої зміни не відбулося ані в його буквах, ані в аятах, ані в сурах; ніякого спотворення, додавання або віднімання. Він дійшов до нас по надійному безперервному ланцюжку передавачів – через його збереження в книгах і в серцях віруючих. Мусульмани надійно оберігали Книгу Аллаха, прагнучи до її вивчення та навчання їй, прагнучи до блага, про яке повідомив Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха):

«Кращим з вас є той, хто вивчає Коран і навчає йому інших»².

І тому що за допомогою його заучування і читання поклоняються Аллаху. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Кожному, хто прочитав хоча б одну букву із Книги Аллаха, запишеться за це одна добра справа, а за кожну таку добру справу воздасться в десятикратному розмірі. Я не кажу, що «Аліф, лям, мім» – це одна буква, ні, «аліф» – це буква, і «лям» – буква, і «мім» – буква»³.

2) **Шляхетна пророча Сунна.** Вона є другим джерелом законодавства і базується на Священному Корані, будучи тлумаченням для безлічі його законоположень. Сунна

² Аль-Бухарі.

³ Ат-Тірмізі.

була захищена від спотворень, доповнень і підтасувань. У першу чергу, внаслідок збереження її Аллахом, а потім, через те, що вона передавалася по ланцюжкам надійних справедливих передавачів, які присвятили свої життя вивченню хадісів Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха). Вони глибоко дослідили ланцюжки передачі хадісів: їхні тексти, достовірність або недостовірність, положення їх передавачів і їх ступені з точки зору прийняття або неприйняття хадісів. Таким чином, вчені просіяли всі хадіси, які передавалися від Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і підтвердили достовірність лише тих, які насправді були достовірні від Пророка (мир йому і благословення Аллаха). Тому Сунна дійшла до нас у чистому вигляді, без вигаданих хадісів .

б) **Придатність для всього світу.** Іслам є світовою релігією, зверненою до всіх людей, без винятку: до білих і чорних; арабів і неарабів; в будь-якому часі і місці. У цій релігії об'єднуються всі люди не на основі кольору шкіри, мови, регіону, походження, часу або місця, а на основі затвердженого ясного віровчення, яке є для них об'єднуючим фактором. Кожен, хто увірував в Аллаха, як Господа; в Іслам, як релігію; в Мухаммада (мир йому і благословення Аллаха), як в посланця – увійшов в Іслам і приєднався до його прапора, в якому б часі або місці він не був. А щодо попередніх релігій, які сходяться в чомусь з Ісламом в деяких основах, то вони були звернені до певних народів та у певні часи. І їхні закони були лише для них в їх час, не переходячи до інших народів. Наприклад, Муса (мир йому) був посланий лише до народу Ізраїлю. Всевишній Аллах каже:

«І Ми дарували Мусі Писання та зробили його прямим шляхом для синів Ісраїла: «Не беріть Покровителем нікого, крім Мене»

(Коран, 17:2)

Заповіт з народом Ізраїлю тривав після смерті Муси (мир йому) і люди збилися зі Шляху Аллаха, який раніше їм показав Муса (мир йому). Після чого Аллах послав до них Ісу (мир йому), щоб повернути їх до Істини і вказати їм на неї. Всевишній Аллах каже:

«Слідами їхніми відправили Ми Ісу, сина Мар`ям, із підтвердженням істинності того, що було до нього в Таураті, й дарували Ми йому Інджіль, у якому прямий шлях і світло та підтвердження істинності того, що було до нього в Таураті, і як прямий шлях та пересторогу для богобоязливих»

(Коран, 5:46)

Потім, після перерви приходу посланців, Аллах відправив Мухаммада (мир йому і благословення Аллаха) до всіх людей і джинів, і з його приходом були закінчені всі послання. Всевишній Аллах каже:

«Благословенний Той, Хто зіслав Розрізнення своєму рабу, щоб він був застерігачем для світів!»

(Коран, 25:1)

Саме через його придатність для всього світу, Іслам не заперечує входження людей до нього. Він залишає свободу вибору тому, до кого дійшла ця релігія – прийняти або відкинути її – при цьому, пояснюючи долю того, хто відвернувся від неї. Всевишній Аллах каже:

«Скажи: «Істина – від Господа вашого! Хто хоче, нехай вірує, а хто хоче, нехай не вірує». Воістину, Ми приготували для нечестивців вогонь, який накриє їх, наче намет. А коли вони проситимуть допомоги, то допоможуть їм водою, схожою на розтоплений метал, який лишає опіки, і погана така обитель!»

(Коран, 18:29)

7) **Помірність і реалістичність.** Серед факторів, які сприяли поширенню Ісламу і відрізняють його від інших релігій, є помірність, великодушність і легкість в розумінні та навчанні. Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) пояснив це так:

«Найбільш улюблена релігія для Аллаха – це легка релігія єдинобожжя»⁴.

Принципом Ісламу є не покладати на душу більше, аніж вона може винести: чи то слова, чи то справи. А як же інакше? Адже Іслам є релігією вродженої якості, яка не суперечить їй. Навпаки, він гармонійно відповідає вродженій якості, підходить і направляє її до виконання поклоніння відповідно до її можливостей. Всевишній Аллах каже:

«Він не зробив для вас у релігії жодних труднощів»

(Коран, 22:78)

Його великодушність проявляється в легкості законів і поклоніння, а також в широті і полегшенні, яке дозволяє перенести всі ці закони і поклоніння. Іслам прибирає важкість, щоб у кожного була можливість виконати його закони. Таким чином, всі накази і види поклоніння в Ісламі прийшли відповідно до людських можливостей. Разом з цим враховується, що під час виконання цих наказів і видів поклоніння є свої особливі ситуації. Всевишній Аллах каже:

«А якщо хто був змушений порушити це, не чинячи непослуху та не зловживаючи, немає тому гріха»

(Коран, 2:173)

Законодавство було зіслано людству, якому властиві недоліки і обмежені можливості. Саме тому ісламське законодавство піклується про все це, щоб відповідати природі людини, яку Аллах створив слабкою. Всевишній Аллах роз'яснив це так:

⁴ Аль-Бухарі.

«Аллах прагне полегшення для вас, адже людина створена слабкою»

(Коран, 4:28)

Таким чином, накази Ісламу побудовані на цьому божественному принципі, який роз'яснив Всевишній Аллах, сказавши:

«Аллах не вимагає від людини понад можливості її»

(Коран, 2:286)

А Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) підтвердив цей принцип своїми словами:

«Уникайте того, що я заборонив вам, а з того, що я вам наказав, робіть, що можете. Бо, воістину, тих, що жили до вас, згубило лише те, що вони задавали безліч питань і не погоджувалися зі своїми пророками»⁵.

Але слід знати, що великодушність і полегшення не означає невиконання принципів Шаріату і релігії. Не можна дозволяти заборонене або забороняти дозволене; проявляти недбалість у застосуванні шаріатських законів і здійсненні його наказів; не виконувати ісламські принципи і загальноприйняті норми. Великодушність і полегшення далекі від скрути і труднощів, а також від гріха і непослуху. Аїша (хай буде вдоволений нею Аллах), дружина Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха), сказала:

«Коли Посланцю Аллаха надавали можливість вибору між двома речами, він обирав найпростіше з них, якщо тільки це не гріховно. А якщо це було гріховно, то він був найвіддаленішою людиною від цього».

8) Досконалість і повнота. Іслам є досконалою релігією, яку зробив такою Аллах і завершив нею всі попередні законодавства. З її завершенням стала повною Його милість і Він вдовольнився Ісламом як релігією для Своїх рабів. Всевишній Аллах каже:

«Сьогодні Я завершив вам вашу релігію, довів до кінця Свою милість до вас і схвалив іслам як вашу релігію»

(Коран, 5:3)

Іслам цією досконалістю стер всі релігії, які були до нього. Аллах не прийме від людей поклоніння, окрім як через Іслам. Законодавства до Ісламу мали спільні духовні основи: зверталися до душі і закликали до її очищення, але не охоплювали всіх питань цього і наступного світу, системи для життя та настанов. А Іслам прийшов доповнити і систематизувати всі сфери життя, охопивши собою як питання релігії, так і питання ближнього життя. Посланець Ісламу Мухаммад (мир йому і благословення Аллаха) роз'яснив цю Істину так: перед Аллахом є лише одна релігія, з якою Він відправляє

⁵ Аль-Бухарі, Муслім.

пророків (мир їм усім), щоб вони доповнювали один одного: починаючи з Нуха (мир йому) і закінчуючи їм (мир йому і благословення Аллаха), коли за допомогою нього була завершена релігія і доведені закони до досконалості. Він (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Я і пророки до мене подібні прекрасній і чудовій будівлі, в одному з кутів якої не вистачає цеглини. Люди обходять навколо неї і, дивуючись, вигукують: «Якби й ця цеглина була на своєму місці!» Я і є цією цеглиною. Я – останній із посланців»⁶.

Спираючись на цю досконалість і повноту, Аллах пообіцяв зберегти Іслам до Судного Дня, на відміну від попередніх релігій, які Аллах не обіцяв зберегти, бо вони були зіслані лише для певних часів і народів. Всевишній Аллах каже:

«Воістину, Ми зіслали Нагадування і, воістину, Ми бережемо його!»

(Коран, 15:9)

9) **Прозорість і ясність.** Воістину, Іслам – релігія ясності, в якій немає неясності або заплутаності. Це є однією з якостей Корану – першого джерела ісламського законодавства – адже він є ясною книгою, прямим керівництвом для людей і неспростовним доказом. Таким є пояснення його ясності. Всевишній Аллах каже:

«Прийшло до вас світло від Аллаха і ясне Писання»

(Коран, 5:15)

У людини є право запитати про те, що їй не зрозуміло або ж думати про ці питання у себе в розумі. Тому в Ісламі людина не просто вірить без зайвих запитань, а отримує відповідь на кожне питання, пов'язане з релігією. Мусульманин запитує не у будь-кого, а у фахівців, знавців шаріатського знання, які присвятили себе пошуку і вивченню цієї релігії. Наприклад, питання медицини запитують у медиків, питання інженерії – у інженерів, а питання Шаріату – у тих, хто присвятив себе йому. Всевишній Аллах каже:

«Запитайте людей Нагадування, якщо ви не знаєте»

(Коран, 16: 43)

В Ісламі немає неясних питань, в які ми просто маємо вірити і не питати про них. Крім тих питань, які не здатний осягнути людський розум. Наприклад, питання потаємного, які нам не пояснив наш Господь. Адже для людини немає ніякої користі від їх знання. Це і є користь віри в потаємне. Аллах похвалив тих, хто описується цією вірою, бо вона являє собою різницю між віруючим і невіруючим. Всевишній Аллах каже:

«Аліф, лям, мім. Це – Писання, в якому немає сумніву, - прямий шлях для богобоязливих, які вірують у потаємне, звершують молитву та жертвують із того, чим

⁶ Аль-Бухарі, Муслім.

наділили Ми їх, які вірять у те, що зіслано тобі та в те, що зіслано перед тобою, і впевнені в існуванні наступного життя. Вони на шляху Господа їхнього, вони матимуть успіх!»

(Коран, 2:1-5)

10) **Позитивність.** Ісламський Шаріат є позитивним у своїй основі, не замкнутим в собі, не ізольованим від оточуючих. Він не є негативним по відношенню до тих, хто навколо нього. Навпаки, Шаріат є відкритим, закликає до поширення благодійності і любові щодо ближнього. Тому не достатньо, що б мусульманин був благочестивим сам по собі – він має бути благочестивим по відношенню до інших; взаємодіяти із суспільством, в якому він живе і розповсюджувати в ньому добро. Таким чином, мусульманин навчає невігласа, вказує на прямий шлях тому, хто збився з нього, закликає до блага і забороняє неприйнятне, закликає до поклоніння Аллаху і єдинобожжя. Всевишній Аллах каже:

«Нехай буде серед вас громада, яка закликатиме до блага, буде наказувати добре та забороняти неприйнятне. Саме такі й матимуть успіх!»

(Коран, 3:104)

Більш того, ісламський Шаріат зробив благодіяння і прагнення принести добро оточуючим, фактором, який доповнює поклоніння. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Полюби для людей те, що полюбив для себе – станеш мусульманином»⁷.

І задля зміцнення цієї позитивності і спонукання до неї, ісламський Шаріат указав на велику гідність того, хто поширює благо. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Той, хто закликав до прямого шляху, отримає таку ж нагороду, як і нагороди тих, хто пішов за ним, що анітрохи не зменшить їх власних нагород. А той, хто закликав до омани, понесе свій гріх і тих, хто пішов за ним, що ніяк не полегшить важкості їх власних гріхів!»⁸.

11) **Сталість і розвиток.** Воістину, Іслам є релігією, яка сприймає розвиток і відповідає сучасності. Також вона містить у собі те, в чому є прогрес. І це робить її придатною для всіх часів і місць. Таким чином, релігія Іслам прийшла з основами, поняттями, правилами і загальними затвердженими всеохоплюючими принципами, які не замінюються ані з часом, ані з місцем. В віровченні, поклонінні – як молитва, кількість її рака`атів і її час; милостиня, її розмір і те, що в ній є обов'язковим; пост і його час; паломництво, його час і місця. А те сучасне, що з'являється з плином часу,

⁷ Ат-Тірмізі.

⁸ Муслім.

повертається до Священного Корану і достовірної Сунни Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха). І якщо воно в них є, то береться, а якщо ні, то настає етап пошуку та розгляду через призму релігійного вивчення богобоязливими вченими, незалежно від часу і місця. Це відбувається за допомогою розгляду неоднозначних текстів Корану і Сунни і розгляду сучасних питань через їх призму, на основі загальних шариатських правил, взятих з Корану і Сунни. Метою цього є досягнення того, що несе в собі користь для людства без протиріччя шариатським текстам, і щоб Іслам відповідав будь-якому часу і суспільству. Ці настанови Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) були зроблені тоді, коли він (мир йому і благословення Аллаха) відправив Муаза ібн Джабала (хай буде вдоволений ним Аллах) до жителів Ємену для того, щоб закликати їх до Ісламу. Він сказав:

«Чим ти будеш судити?» Він відповів: «Книгою Аллаха». Пророк запитав: «А якщо не знайдеш рішення там?» Він відповів: «Сунною Посланця Аллаха». Пророк сказав: «А якщо не знайдеш і там рішення?» Муаз відповів: «Тоді буду пильно намагатися знайти рішення, спираючись на свій розсуд». І сказав Пророк: «Хвала Аллаху, Який наставив посла Посланця Аллаха на те, що любить Посланець Аллаха!».

12) **Досконалість.** Іслам піклується про духовні і фізичні потреби людини за допомогою дивної рівноваги, відкидаючи пригнічення якоїсь зі сторін. Всевишній Аллах каже:

«Користуючись тим, що дарував тобі Аллах, шукай наступного життя, але не забувай про свою частку в земному житті. Роби добро – так, як вчинив із тобою Аллах, і не прагни ширити безчестя на землі. Воістину, Аллах не любить нечестивих!»
(Коран, 28:77)

Таким чином, людська душа, якщо дивитися на неї ісламським поглядом, була створена Аллахом і залишена намісницею на Землі для виконання поклоніння Йому і застосування Його законів. Також, як додаток до цієї душі, було створено тіло, щоб душа з його допомогою виконувала те, що їй повелів Аллах: поклоніння, виконання прав, заповнення Землі людьми, на якій Аллах зробив душу намісницею. Всевишній Аллах каже:

«Він – Той, Хто зробив вас намісниками на землі й підніс одних із вас над іншими за ступенями, випробовуючи в тому, що Він дарував вам. Воістину, Твій Господь – Швидкий у покаранні. Воістину, Він – Прощаючий, Милосердний!»
(Коран, 6:165)

В Ісламі немає чернецтва, відмови від світу і залишення дозволених благ, які Аллах створив і дозволив використовувати Своїм рабам. Всевишній Аллах каже:

«Запитай: «Хто заборонив прикраси, які Аллах дав Своїм рабам, а також блага з наділу Його?» Скажи: «Вони – для тих, які ще в земному житті щиро увірували в День Воскресіння!» Так Ми пояснюємо знамення для людей, які знають!»

(Коран, 7:32)

Також Іслам не є релігією необдуманого використання цього життя і нерегульованого занурення у свої пристрасті і насолоди. Навпаки, Іслам є релігією помірності, яка об'єднує між цим і наступним життям таким чином, що жодна сторона не переважає над іншою. Було наказано виявляти рівновагу між душею і тілом. У разі якщо мусульманин занурився у втіхи цього життя, він згадує свої духовні потреби із поклоніння, яким його зобов'язав Аллах. Всевишній Аллах каже:

«О ви, які увірували! Коли закликають вас на молитву в п'ятницю, то зверніться до згадування Аллаха, і полиште справи торгівельні. Це краще для вас, якщо ви розумієте!»

(Коран, 62:9)

А в разі його занурення у поклоніння, він згадує свої матеріальні потреби, працюючи і шукаючи свій наділ. Всевишній Аллах каже:

«І коли молитва закінчиться, то розходьтесь по землі, шукаючи милість Аллаха, і згадуйте Аллаха часто, можливо, митимете успіх!»

(Коран, 62:10)

Іслам похвалив того, хто об'єднав між цими двома якостями. Всевишній Аллах каже:

«Чоловіки, яких ні купівля, ні продаж не відволікають від згадування Аллаха, звершення молитви й виплати закятю. Вони бояться Дня, коли здригнуться серця й застигнуть погляди»

(Коран, 24:37)

Таким чином, Іслам зберіг для душі її права, відповідно до божественного законодавства, в якому немає крайнощів і нехтувань. Саме тому мусульманин має контролювати і відчитувати свою душу та її вчинки, прагнення і все, що виходить від неї, поступаючи у відповідності до слів Всевишнього Аллаха:

**«Хто зробив добра на вагу порошинки – побачить його!
Хто зробив зла на вагу порошинки – побачить його!»**

(Коран, 99:7-8)

Також від нього вимагається зберегти своє тіло, отримуючи задоволення в тому, що дозволив йому Аллах з числа благ: їжі, питва, одягу, дружин. Умовою отримання насолоди від цих благ є не переступати міру. Всевишній Аллах каже:

«Їжте й пийте, але не понад міру. Воістину, Він не любить тих, які порушують міру!»

(Коран, 7:31)

Іслам вважає марнотратство забороненим по Шаріату. Анас ібн Малік (хай буде вдоволений ним Аллах) сказав:

«Одного разу до будинків дружин Пророка (мир йому і благословення Аллаха) прийшли три людини, які стали розпитувати про те, як Пророк (мир йому і благословення Аллаха) поклоняється Аллаху, а коли їм розповіли про це, вони, напевно, подумали, що це не так вже й багато, сказали: «Як далеко нам до Пророка (мир йому і благословення Аллаха) якому прощені як минулі його гріхи, так і майбутні!». Потім один з них сказав: «Щодо мене, то я буду молитися кожен ніч безперервно». Інший сказав: «А я стану постійно дотримуватися посту». Третій сказав: «А я буду цуратися жінок і ніколи не одружуся». Через деякий час до них підійшов Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і сказав: «Так це ви говорили так-то й так-то? Клянуся Аллахом, я більше вас страшуся Аллаха і більше вас боюся Його, проте в деякі дні я пощуся, а в інші не роблю цього, я молюся ночами і сплю, а також одружуюся на жінках, а той, хто не бажає слідувати моїй Сунні, не має до мене відношення!»⁹.

13) Безперервність і збереження. Ісламське законодавство є завершальним і останнім серед всіх небесних законодавств, тому що воно містить в собі всі правильні остаточні божественні принципи для будь-якого часу і місця. Аллах приписав для нього збереження і безперервність до Судного Дня і зобов'язався зберегти його, чого не пообіцяв іншим законодавствам. Тобто, Іслам не спіткає повна або часткова заміна, адже Аллах зобов'язався зберегти Коран - перше джерело Шаріату – від додавання чогось, що є не від нього, або віднімання чогось від нього. А те, що з Корану, є вічним дивом Посланця Аллаха Мухаммада (мир йому і благословення Аллаха), всупереч іншим чудесам пророків до нього, які закінчувалися із закінченням часу пророцтва. Їх чудеса свідчили про правдивість їх послань в їхній час. Тобто, в ці чудеса вірили ті, хто на власні очі їх бачив. Щодо Корану, то він є дивом, яке буде читатися аж до настання Судного Часу – він є підтвердженням правдивості Посланця Мухаммада (мир йому і благословення Аллаха). Всевишній Аллах каже:

«Воістину, Ми зіслали Нагадування і, воістину, Ми бережемо його!»

(Коран, 15:9)

⁹ Аль-Бухарі, Муслім.

Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Не перестане існувати громада з моєї Умми, яка твердо стоятиме на Істині, не зашкодить їм той, хто їх залишить без допомоги і той, хто виступить проти них – аж до настання Часу»¹⁰.

Деякі представники інших релігій звинувачують Іслам. Вони намагаються послабити його поширення, витрачають величезні фінансові та людські ресурси для протистояння, збиваючи з його шляху і спотворюючи його. Все це відбувається з боку ворогів Ісламу, яких злить те, що ті, хто увійшов до Ісламу, дуже рідко з нього виходять.

14) **Універсальність.** Релігія Іслам охоплює своєю універсальністю усі сфери життя. Вона впорядковує його і вносить закони, на основі яких будується гідне зразкове суспільство. Іслам не залишає без уваги жодну сторону людського життя, у всіх його проявах – духовному чи тілесному; релігійному чи мирському; особистому чи громадському – креслячи для людини найчудовіший шлях. Всевишній Аллах каже:

«Ми зіслали тобі Писання як пояснення кожної речі, прямий шлях, милість і радісну звістку для покірних!»

(Коран, 16:89)

Тому Іслам систематизував зв'язок мусульманина з його Господом, з його суспільством і навколишнім світом. Одним з того, що вказує на цю універсальність, є турбота Ісламу про моральні питання, у яких є зв'язок з життям людини. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Віра має шістьдесят з чимось відгалужень. Кращим з них є слово «Немає божества, окрім Аллаха», а нижчим – усунення з дороги того, що ускладнює рух по ній. Сором'язливість теж є відгалуженням віри».

Таким чином, спираючись на цю універсальність, Іслам має наступні відмінні риси:

❖ **Повага до людини, адже що її підніс Аллах над усіма творіннями в цьому світі й підпорядкував його їй.** Всевишній Аллах каже:

«Ми пошанували синів Адама й дозволили їм пересуватися сушею та морем, наділили їх благами й віддали їм велику перевагу перед багатьма іншими творіннями!»

(Коран, 17:70)

❖ **Взаємне знайомство.** Іслам спонукає до підтримання добрих стосунків з мусульманським суспільством і з усіма оточуючими суспільствами: добросусідство, благодіяння, любов до блага і взаємообмін добром. Всевишній Аллах каже:

¹⁰ Муслім.

«О ви, які увірували! Воістину, Ми створили вас із чоловіка та жінки й зробили вас народами та племенами, щоб ви знали одне одного. Воістину, найшановніші з-посеред вас перед Аллахом – найбільш богобоязливі! Воістину, Аллах – Всезнаючий, Всевідаючий!»

(Коран, 49:13)

❖ Здійснення громадської взаємодопомоги, адже на мусульманина покладено обов'язок виявляти турботу про своїх братів. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«У своїй взаємній любові, милосерді і співчутті один до одного віруючі подібні єдиному тілу: якщо якась частина його починає боліти, всі інші частини тіла відгукуються на це безсонням і лихоманкою»¹¹.

❖ Свобода, заснована на правилах релігії. Вона вивела свободу з тваринного стану. Ґрунтуючись на цій свободі, кожному надається:

1. Свобода вираження власної думки, заснована на певних правилах. Всевишній Аллах каже:

«О Ви, які увірували! Бійтесь Аллаха та говоріть розсудливе слово»

(Коран, 33:70)

2. Свобода власності. Всевишній Аллах каже:

«Чоловіку – частка з того, що отримав він, а жінці – частка з того, що отримала вона»

(Коран, 4:32)

3. Свобода навчання і знання. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Пошук знань є обов'язком кожного мусульманина»¹².

4. Свобода використання тих благ, які Аллах вклав в цей всесвіт. Всевишній Аллах каже:

«Він – Той, Хто зробив землю покірною для вас. Ходіть же різними краями та споживайте з Його наділу; до Нього повернетесь ви!»

(Коран, 67:15)

❖ Гарантія загальної безпеки. Це поняття охоплює:

¹¹ Аль-Бухарі.

¹² Ібн Маджа.

- Безпеку релігії. Вона досягається шляхом усунення багатобожжя і здійсненням ісламського заклику. Всевишній Аллах каже:

«І боріться на шляху Аллаха проти тих, хто бореться проти вас. Але не виявляйте ворожості при цьому, бо ж, воістину, Аллах не любить тих, хто виявляє ворожість!»

(Коран, 2:190)

- Безпеку життя. Всевишній Аллах каже:

«А хто вб'є віруючого навмисне, тому відплатою буде геєна, де він буде довіку! Аллах розгнівається на нього і прокляне його! Приготовано для нього велику кару!»

(Коран, 4:93)

- Безпеку майна. Всевишній Аллах каже:

«Не пожирайте незаконно майна одне одного та не підкуплюйте суддів, щоб свідомо, шляхом гріха, привласнити частину майна інших людей!»

(Коран, 2:188)

- Безпека честі. Всевишній Аллах каже:

«І не наближайтеся до перелюбу. Воістину, це – мерзота, шлях ганебний!»

(Коран, 17:32)

- Безпека розуму від таких пристрастей, як алкоголь і наркотики. Всевишній Аллах каже:

«О ви, які увірували! Воістину, вино, азартні ігри, камені жертovníків і стріли для ворожби – мерзота від шайтана! Тож стережіться цього! Можливо, будете спасенні!»

(Коран, 5:90)

❖ Гарантія прав. Іслам наказав дотримуватися прав усіх творінь, в міру відмінності їх положення, щоб зробити повним їх життя, допомогти їм досягти блага в обох світах, а також для поліпшення їх справ. Права бувають двох видів:

1. **Особисті права.** Всевишній Аллах каже:

«Поклоняйтесь Аллаху та не додавайте Йому нікого як рівного. Якнайкраще ставтеся до батьків, родичів, сиріт і бідних; а також до сусідів, які є вашими родичами, і до тих, які не є вашими родичами, до подорожнього, а також до рабів ваших. Воістину, Аллах не любить зухвалих і гордих»

(Коран, 4:36)

2. **Загальні права.** Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Не заздрить один одному; не відчувайте ненависті по відношенню один до одного; не відвертайтеся один від одного, а будьте, слуги Аллаха, братами. Один мусульманин – брат іншому мусульманину: він не утискає його і не зраджує його інтереси, він не бреше йому і не ображає його із зневагою. Дуже погано для кожної людини відчувати презирство по відношенню до свого брата-мусульманина»¹³.

❖ Милість. Тому що вона охоплює всі створіння. Одним з проявів милості є:

- Милість по відношенню до людей. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Милосердних помилує Милосердний. Будьте милосердні до тих, хто на землі, і вас помилує Той, Хто на небі. Родинні зв'язки є сплетенням коріння, котре дано Милосердним. Тому того, хто підтримав його, підтримає Аллах, а того, хто розірвав його, з тим порве і Аллах»¹⁴.

- Милість по відношенню до тварин. Іслам зробив милість по відношенню до них причиною прощення гріхів і входу в Рай. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Якось раз одного чоловіка, який йшов своєю дорогою, стала мучити сильна спрага. Побачивши криницю, він спустився до води, напився, а коли вибрався, несподівано побачив перед собою собаку, яка висовувала язик і їла від спраги вологу землю. Побачивши це, чоловік сказав собі: «Цю собаку спрага мучить так само, як мучила вона й мене», після чого наповнив водою свій черевик, взяв його в зуби, вибрався і напоїв собаку, а Аллах віддячив йому за це, пробачивши йому його гріхи.

Люди запитали: «Посланець Аллаха, хіба нам буде нагорода і за тварин?» - На що він відповів: «Нагорода буде за все живе»¹⁵.

❖ Нарада. Іслам наказав своїм послідовникам радитися між собою у всіх питаннях – релігійних і мирських, внутрішніх і зовнішніх. Всевишній Аллах каже:

«За милістю від Аллаха ти був м`який з ними. Якби ти був грубим чи жорстким, то вони неодмінно залишили б тебе. Вибач їх та благай про прощення для них; радься з ними у справах. А коли щось вирішив, то покладай сподівання на Аллаха! Воістину, Аллах любить тих, які сподіваються на Нього!»

(Коран , 3:159)

¹³ Муслім.

¹⁴ Аль-Хакім.

¹⁵ Аль-Бухарі, Муслім.

❖ Рівність між усіма людьми в їх основі, як людей. Немає різниці між чоловіком і жінкою, білим і чорним, арабом і неарабом, окрім як у богобоязливості. Всевишній Аллах каже:

«О люди! Бійтеся Господа вашого, Який створив вас із однієї душі та створив із неї другу до пари; а з них ще й інших чоловіків та жінок і розселив їх. Тож бійтеся Аллаха, ім`ям Якого ви звертаєтесь одне до одного, і дотримуйтесь родинних зв'язків. Воістину, Аллах наглядає за вами!»

(Коран, 4:1)

❖ Всеохоплююча справедливість у її загальному розумінні, по відношенню до всіх людей. Всевишній Аллах каже:

«Воістину, Аллах закликає до справедливості, добрих справ і підтримки родичів. Він забороняє мерзотне, відразне й нечестиве. І Він повчає вас – можливо, будете пам'ятати ви!»

(Коран, 16:90)

❖ Всеохоплююча безпека: як зовнішня, так і внутрішня. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Чи не повідомити мені вам про віруючого? Це той, від зла якого захищені люди: їх майно та життя; мусульманином є той, від язика і рук якого захищені люди; муджахідом є той, хто бореться зі своєю душею, щоб вона підкорялася Аллаху; мухаджиром є той, хто залишив проступки і гріхи»¹⁶.

❖ Любов до роботи і отримання благого наділу. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Клянуся Тим, в Чийй Руці душа моя, для кожного з вас взяти мотузку, нарубати дров і принести їх на спині, щоб продати, краще, аніж звертатися з проханнями до когось з людей, які можуть дати йому щось, а можуть і відмовити»¹⁷.

❖ Чистота. Принципи Ісламу наказують і спонукають до чистоти. Це здійснюється за допомогою таких вчинків:

- Миття рук перед їжею і після неї. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Те, що було пережоване під час їжі, слід проковтнути, а те, що застрягло, слід виплюнути. Той, хто так зробив – поступив добре, а хто так не зробив, то на ньому немає гріха»¹⁸.

¹⁶ Ібн Хіббан.

¹⁷ Аль-Бухарі.

- Турбота про чистоту зубів і рота. Це досягається шляхом спонукання до використання зубочистки (сівака). Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Якби це не було важко для моєї Умми, я б наказав використовувати сівак перед кожною молитвою»¹⁹.

- Видалення і очищення того місця, в якому може накопичуватися бруд. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«П'ять речей є із уродженої якості: гоління волосся з лобка, обрізання, підстригання вусів, видалення волосся під пахвами і підстригання нігтів»²⁰.

- Очищення переднього і заднього проходів. Салман (хай буде вдоволений ним Аллах) сказав:

«Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) заборонив нам повертатися обличчям до Кибли під час відправлення великої чи малої потреби; очищатися правою рукою; очищатися менш ніж трьома каменями, а також очищатися гноєм або кістками»²¹.

- Турбота про красивий зовнішній вигляд і приємний запах. Аллах Всевишній говорить:

«О сини Адама! Вбирайтеся в одяг свій, де б ви не здійснювали поклоніння»

(Коран, 7:31)

❖ Іслам спонукає до чистоти, адже на ній побудовано багато видів поклоніння. Чистота буває фізична і духовна.

1. **Фізична чистота** – це чистота тіла від осквернення і нечистот. Вона є умовою правильності і прийняття деяких видів поклоніння. Наприклад, омовіння є однією з умов правильності молитви, яку мусульманин здійснює п'ять разів на добу. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Молитва не буде прийнята без чистоти, а також не буде прийнята милостиня, вкрадена із трофеїв»²².

Після настання статевого осквернення необхідно здійснити велике омовіння. Всевишній Аллах каже:

«А якщо ви перебуваєте в стані нечистоти, то викупайтеся»

(Коран, 5:6)

¹⁸ Аль-Хакім.

¹⁹ Аль-Бухарі, Муслім.

²⁰ Муслім.

²¹ Муслім.

²² Муслім.

Всевишній зробив велике омовіння затвердженою сунною для деяких обрядів, таких, як п'ятнична молитва, святкова молитва, велике і мале паломництво.

2. **Духовна чистота** – це чистота серця від багатобожжя. Всевишній Аллах каже:

«Поклоняйтесь Аллаху та не додавайте Йому нікого як рівного»

(Коран, 4:36)

А також це чистота від:

- показухи. Всевишній Аллах каже:

«Лихо ж тим, які моляться, але ставляться до молитов своїх недбало, котрі лицемірять і відмовляються давати милостиню»

(Коран, 107:4-7)

- самовдоволення. Всевишній Аллах каже:

«І не відвертай із погородою обличчя від людей і не ходи по землі пихато! Воістину, Аллах не любить усіляких пихатих гордіїв!»

(Коран, 31:18)

- заздрості. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Я застерігаю вас від заздрості, бо заздрість з'їдає благі справи так само, як вогонь з'їдає дрова» Він сказав: «Або: «траву»²³.

- пихи. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Не увійде в Рай той, у чиєму серці є пиха вагою з порошокину». Один чоловік запитав: «А якщо людина любить носити гарний одяг і красиве взуття?» Пророк відповів: «Воістину, Аллах – Красивий, і Він любить красу, а пиха – це заперечення істини і гордовите ставлення до людей»²⁴.

15) **Моральність**. Іслам є релігією високої моральності і досконалої етики. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Воістину, Аллах мене відправив для вдосконалення найкращої моральності і вдосконалення найкращих справ»²⁵.

Якою би не була похвальна моральна якість – Іслам закликає до неї. Якою би не була погана моральна якість – Іслам забороняє її і застерігає від неї. Посланець Аллаха

²³ Абу Давуд.

²⁴ Муслім.

²⁵ Аль-Бухарі.

(мир йому і благословення Аллаха), роз'яснюючи загальний шлях, якому має слідувати мусульманин в його взаєминах із суспільством і з іншими людьми, сказав:

«Бійся заборон Аллаха – станеш більше поклонятися, аніж інші люди; будь задоволений тим, що Аллах визначив для тебе – станеш найбагатшим з людей; виявляй добре ставлення до свого сусіда – станеш віруючим; полюби для людей те, що полюбив для себе – станеш мусульманином; багато не смійся, адже, воістину, багато сміху вбиває серце»²⁶.

Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) затвердив цей шлях у серцях, роз'яснивши поганий кінець того, хто переступив його. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Одного разу Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) запитав людей: «Чи знаєте ви, хто є банкрутом?» Вони відповіли: «Банкрутом серед нас називають тих, у кого немає ані грошей, ані майна» Тоді Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Воістину, банкрутом з числа членів моєї громади виявиться той, хто в День Воскресіння принесе з собою молитви, пости і обов'язкову милостиню, але при цьому з'ясується, що він образив цього, обмовив цього, привласнив майно цього, пролив кров цього і вдарив цього. І тоді щось з його благих справ буде віддано цьому, а щось – цьому. А якщо запас його благих справ вичерпається, перш ніж він зуміє розрахуватися з усіма, тоді з гріхів скривджених ним стануть брати щось і покладати на нього, а потім його буде укинута в пекло!»²⁷.

Іслам, за допомогою цього шляху, має своєю метою утворити взаємопов'язане суспільство, представники якого виявляли б милість один до одного; яке було б побудовано на любові і альтруїзмі. Таким чином, Іслам є релігією моральності й етикету – в загальному його розумінні: як по відношенню до Аллаха та Його Посланця (мир йому і благословення Аллаха), так і до всіх людей. Всевишній Аллах (мир йому і благословення Аллаха) каже:

«О ви, які увірували! Нехай одні люди не глузують з інших – можливо, ті кращі за них. І нехай одні жінки не глузують з інших – можливо, ті кращі за них. Не лайте одне одного та не вигадуйте образливих прізвиськ. Зле ж бути нечестивцем після того, як увірував! А ті, хто не покаялися, є несправедливими!

О ви, які увірували! Уникайте більшості здогадок, адже, воістину, деякі здогадки є гріхом! Не слідкуйте одне за одним та не поширюйте пліток. Невже хтось із вас хоче їсти м'ясо свого покійного брата, якщо це відразу для вас? Бійтеся Аллаха, воістину, Аллах – приймаючий каяття, Милосердний!»

(Коран, 49:11-12)

²⁶ Ат-Тірмізі.

²⁷ Муслім.

Іслам є релігією довіри, в загальному її розумінні – довіри між мусульманином і його Господом; між мусульманином і людьми. Всевишній Аллах каже:

«Воістину, Аллах наказує вам повертати довірене майно його власникам. І коли ви судите між людьми, то судіть справедливо! Воістину, яким же прекрасним є те, чим Аллах навчає вас! Воістину, Аллах – Всечуючий, Всевидячий!»

(Коран, 4:58)

Іслам є релігією правдивості. Всевишній Аллах каже:

«О ви, які увірували! Бійтесь Аллаха й будьте разом із правдивими!»

(Коран, 9:119)

Іслам є релігією вірності. Всевишній Аллах каже:

«О ви, які увірували! Дотримуйтеся угод!»

(Коран, 5:1)

Іслам є релігією доброти і м'якості. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Воістину, у чому б не була м'якість, вона завжди прикрашає собою це. І що б не позбулося м'якості, воно неминуче стає порочним»²⁸.

Іслам є релігією любові і дружби. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Не увірує з вас ніхто, поки не полюбить для свого брата те, що полюбив для себе»²⁹.

Шаріат розповсюдив ці шляхетні якості, моральність та етику в суспільстві за допомогою таких засобів:

1 - Заклик до блага і заборона неприйнятеного. Всевишній Аллах каже:

«Ви – найкраща громада, створена серед людей: ви наказуєте добре, забороняєте неприйнятне та віруєте в Аллаха! Якби люди Писання теж увірували, то це було б краще для них. Є серед них віруючі, але більшість із них - нечестивці»

(Коран, 3:110)

2 - Взаємні поради, висловлення думок і щира нарада один з одним. Всевишній Аллах каже:

²⁸ Муслім.

²⁹ Аль-Бухарі.

«Клянуся часом! Воістину, людина зазнає збитків! Окрім тих, які увірували, творили добрі справи, заповідали одне одному істину, заповідали одне одному терпіння!»

(Коран, 103:1-3)

Дорогий читачу!

Воістину, слідування ісламській релігії – божий подарунок і його використовує лише той, кого Аллах направив до цього. Так прагни ж бути одним з тих щасливих, які використали свою можливість, щоб слідувати за цією правильною релігією. Релігією, яку приймає Аллах і не приймає іншу. І не зупиняйся лише на цьому, а й будь закликаючим до неї. Тому що після твого прийняття цієї релігії у тебе з'явився обов'язок донести її тому, до кого вона ще не дійшла. А також роз'яснити її справжній вигляд тому, до кого вона дійшла в спотвореному вигляді. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Донесіть від мене хоча б один аят».

З моєї точки зору, ті відмінні риси Ісламу, які були згадані в цій невеликій книзі, є запорукою того, що твоя чиста правильна вроджена якість заворушиться для пізнання цієї релігії і прибере ту пелену, якою огорнули тебе засоби масової інформації, бажаючі збити тебе. Вони зробили так, що ти не міг побачити нічого, крім того, що вони хотіли, щоб ти побачив – вихід із релігії, недотримання її канонів, тероризм і безвідповідальні вчинки з боку деяких мусульман, які знають з Ісламу лише назву. Саме вони, насправді, стали причиною віддалення немусульман від Ісламу. Я щиро молю Аллаха за тебе, щоб Він осяяв твою свідомість; показав тобі істину істиною, і наділив тебе слідуванням їй; щоб показав брехню брехнею і віддалив тебе від неї.

Добра звістка

Шановний читачу, **першою доброю звісткою** Ісламу є те, що немусульманина, який прийняв Іслам, чекає подвійна нагорода: за віру в його посланця і віру в Послання Мухаммада (мир йому і благословення Аллаха). Всевишній Аллах каже:

«Ті, кому Ми дарували Писання раніше, вірують у нього.

Коли їм читають його, то вони говорять: «Ми увірували в нього. Це – істина від Господа нашого! Ми ще раніше були віддані (Йому)!

За своє терпіння вони отримають подвійну винагороду. Вони відвертають зло добром і жертвують із того, чим Ми наділили їх»

(Коран, 28:52-54)

Друга добра звістка – що Аллах стирає всі гріхи і погані вчинки, які були до Ісламу. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Іслам стирає все, що було до нього»³⁰.

Третя добра звістка – що Аллах замінить всі його погані справи добрими. Це є милістю Аллаха, яку Він дає тому, кому забажає. Всевишній Аллах каже:

«Які не звертаються замість Аллаха до іншого бога, які не вбивають живої душі, не маючи на те права, які не чинять перелюбу, – а хто робить так, того спіткає кара!

У День Воскресіння його кара примножиться, і він назавжди залишиться принижений.

Окрім тих, хто покався, увірував і робив добро. Аллах замінить їхні лихі вчинки на добрі справи. Аллах – Прощаючий, Милостивий!»

(Коран, 25:68-70)

Чудова можливість! Щасливим є той, хто її використав. Я застерігаю тебе від того, щоб відкладати використання цієї можливості. Розумним є той, хто підкорив свою душу і робив добрі справи для того, що буде після смерті. А безсилим є той, хто пішов за пристрастями своєї душі і лише покладав надії на Аллаха.

Мир і благословення Аллаха нашому Пророку Мухаммаду, його сім'ї і сподвижникам. Хвала Аллаху, Господу світів!

نُرِّبُكُمْ بِالْحَمْدِ لِلَّهِ

وَصَلِّ عَلَى آلِهِ وَصَلِّ عَلَى آلِهِ وَسَلَّمَ

³⁰ Муслім.

Зміст

Вступ	3
Що таке Іслам?	5
Деякі відмінні риси Ісламу	6
Добра звістка	28